

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TENTO KURZ JE PODPOŘEN OPVK INZA

CZ.1.07/2.2.00/28.0238

Inovaci bakalářských studijních programů k lepší zaměstnatelnosti

PSY253

Podzimní semestr 2012

V tomto kurzu má inovace podpoření OPVK INZA podobu základního přepracování části kurzu věnující se observačním dovednostem. Nový obsah se zaměřuje zejména na nestrukturované pozorování jako základ klinických observačních dovedností a rozvoj kontroly ve fázi prvotní interpretace. Pro tyto inovace byla zároveň pořízena přehledová literatura do knihovny FSS.

Rozhovor a pozorování v psychologii - PSY253

VYUČUJÍCÍ:

Mgr. Jan Širůček, Ph.D. - garance kurzu

Kontakt: sirucek@fss.muni.cz

Konzultační hodiny po předchozí e-mailové domluvě

Mgr. Michaela Širůčková, Ph.D.- vyučující

CHARAKTERISTIKA KURZU:

Kurz je zaměřen k získání praktické dovednosti vedení rozhovoru a pozorování jako nástrojů získávání poznatků v kvalitativním výzkumu. V průběhu celého semestru probíhají praktické nácviky rozhovoru s využitím videozáznamu, trénink v pozorování a registrace výsledků pozorování. Pozornost je věnována současným paradigmatům kvalitativního výzkumu a způsobům zpracování získaných dat v jejich kontextu.

ORGANIZACE VÝUKY:

Počet kreditů: 5

Hodinová dotace: 0/2 – seminář; organizováno v blocích jednou za dva týdny, tedy 4 hodiny semináře

Ukončení kurzu: zkouška

POŽADAVKY NA UKONČENÍ KURZU:

Povinná účast na seminářích (v harmonogramu označené „S“)

Reflexe komunikačních dovedností:

- Vypracujte reflexi svých komunikačních dovedností, ve které zhodnotíte svoje silné stránky, zaměříte se na to, kde máte v komunikaci rezervy. Popíšete situace, kdy se Vám snadno a kdy obtížně komunikuje. Na závěr sebereflexe se zaměřte na svoje rozvojové potřeby, tj. na čem potřebujete v komunikaci pracovat.
- Sebereflexe využijeme na semináři 9/11/2012
- Odevzdejte do 2/11/2011 do odevzdávání

Analýza výzkumné studie

Najděte studii, která pro zodpovězení výzkumné otázky využila metodu pozorování. Vytvořte prezentaci v délce cca 7 min. V prezentaci zodpovězte následující otázky:

- Jaká byla výzkumná otázka studie?
- Na základě čeho bylo vytvořeno pozorovací schéma?
- Jak bylo navrženo pozorovací schéma?
- Jaká byla použita metoda analýzy?
- Jaké jsou silné a slabé stránky prezentované studie?

Úkol můžete vypracovat ve dvojici. Prezentace budou probíhat na semináři 23/11/2012

Prezentaci vložte do odevzdávací soubor pojmenujte podle jmen autorů

(novak_blahova.ppt)

Termín odevzdání: 18/11/2012

Videozáznam vlastního vedení rozhovoru

- nahrajte 45 – 60 minutový rozhovor, který může mít Vámi zvolenou formu (anamnestický, explorační, výzkumný, poradenský,...), v rozhovoru se bude hodnotit technika jeho vedení, způsob kladení otázek, způsob navázání a udržování kontaktu s klientem (respondentem), uspořádání rozhovoru

- odevzdat 9/11/2011 na semináři vypálené na 2x na DVD (popis DVD: jméno a příjmení studenta) nebo na flash disku

Rozbor rozhovoru (využití přidělené videonahrávky), kde student prokáže schopnost sestavit kritéria pozorování a jeho zhodnocení.

- rozbor rozhovoru bude obsahovat: pozorovací schéma a kritéria hodnocení pozorování, způsob zaznamenávání, analýza získaných dat, závěry a zhodnocení, silné a slabé stránky pozorování
- rozsah zpracované analýzy: 6 – 8 normostran
- analýzu rozhovoru vložte do odevzdávárny do 5/12/2012.

Průběžné studium povinné a rozšiřující literatury

Závěrečná zkouška

TÉMATATA VÝUKY

1. Rozhovor a pozorování jako zdroj získávání informací
 - a. etické aspekty
 - b. triangulace získaných dat
 - c. požadavky na tazatele
 - d. silné a slabé stránky rozhovoru a pozorování
 - e. zdroje zkreslení při využití metody rozhovoru a pozorování ve výzkumu
2. Metodika vedení rozhovoru
 - a. druhy a využití rozhovoru v psychologii
 - b. fáze vedení rozhovoru
 - c. zásady tvorby otázek a jejich řazení
 - d. technika vedení rozhovoru - kladení otázek a typy otázek v rozhovoru
 - e. formy záznamu rozhovoru
 - f. zpracování a analýza dat
3. Pozorování
 - a. tvorba pozorovacího schématu, kritéria hodnocení pozorování, formy záznamu pozorování, zpracování a analýza dat
4. Technické řešení záznamu rozhovoru a pozorování
5. Možnosti analýzy dat získaných z rozhovoru a pozorování
6. Prezentace výsledků
7. Integrace poznatků o metodě rozhovoru a pozorování

LITERATURA:

- Arksey, H., Knight, P. (1999). *Interviewing for social scientists: an introductory resource with examples*. Sage.
- Willing, C. (2001). *Introducing qualitative reserch in psychology. Adventures in theory and Metod*. Open University Press. Philadelphia.
- Rubin, H., Rubin, I. (2005). *Qualitative interviewing: the art of hearing data*. Sage.
- Schlippe, A., Sweitzer, J. (2001). *Systemická terapie a poradenství*. Cesta Brno.
- Martin, P., Bateson, P. (2009). *Úvod do teorie a metodologie měření chování*. Praha: Portál.
- Timuřák, L.: *Základy vedení psychoterapeutického rozhovoru*. Praha: Portál 2006.
- Cameron, H. (2008). *The counselling interview: a guide for the helping professions*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire : Palgrave Macmillan.
- Kvale, S. (2007). *Doing interviews*. Thousand Oaks, CA : Sage Publications.